

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 32 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

1999/2000.

Nr. 51.

VRAGEN van GroenLinks-fractie van de heer D. de Haan betreffende Bedrijfs Interne Milieuzorg.
(Binnengekomen: 12 april 2000.)

Bedrijven dienen in hun bedrijfsvoering rekening te houden met het milieu. De gemeente heeft wettelijk als taak daar bij de vergunningverlening en controle op toe te zien. De gemeentelijke organisatie zelf is ook te beschouwen als een verzameling van bedrijven.

Het ligt voor de hand dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. Op aandringen van diverse partijen, waaronder niet in de laatste plaats GroenLinks, is daarom in juli 1995 een basispakket Bedrijfsinterne Milieuzorg (BIM) voor elke individuele gemeentelijke dienst vastgesteld.

Daardoor is binnen de diensten op allerlei gebied aandacht besteed aan interne milieuzorg; denk daarbij aan gescheiden inzameling van afval (papier, GFT en restafval); gebruik van milieuvriendelijk papier; doorlichting catering en schoonmaakartikelen; aandacht voor milieuaspecten bij inkoop en diverse energiebesparende maatregelen.

In 1996 zijn de afzonderlijke jaarprogramma's van alle individuele diensten gebundeld in een gezamenlijk jaarprogramma voor BIM. In november 1998 zijn de BIM-jaarverslagen 1996 en 1997 aangeboden aan de gemeenteraad. Er is toen afgesproken de vervolgrapportages op te nemen in het jaarlijks op te stellen milieuprogramma en milieuverlag. De indruk was toen dat de meest voor de hand liggende, algemene, maatregelen binnen de diensten getroffen waren, hoewel er ook diensten waren die er 'minder goed' in geslaagd waren het BIM-basispakket uit te voeren.

In het vervolg zou de aandacht voor BIM (en voor energie) op een andere manier onder de aandacht gehouden worden: door middel van jaarlijks vast te stellen concernbrede speerpunten, die dan worden vastgelegd in het concernbrede milieuprogramma. De speerpunten in het milieuprogramma 1999 waren: papierregistratie; afvalregistratie; opzet energieregistratiesysteem; scholenproject; energie in de milieuvergunning en snapshot energie.

Naar de indruk van GroenLinks verdwijnt BIM sinds die tijd steeds meer uit beeld. Niet alleen is de functie van BIM-coördinator verdwenen, maar ook wordt in het milieuprogramma 2000, wat tevens als jaarverslag over 1999 dient, nauwelijks verslag gedaan van een deel van de speerpunten.

De aandacht is vooral gericht op het scholenproject: een prima project, dat zich richt

op energieregistratie, -reductie en -educatie op scholen. Ambtelijk wordt voor de verslaglegging van het BIM-beleid per dienst verwezen naar de diverse jaarrekeningen. Echter, voor zover wij kunnen nagaan was over 1998 slechts in de jaarrekening van de Milieudienst iets terug te vinden over BIM. De jaarrekeningen voor 1999 zijn nog niet beschikbaar.

Voor het jaar 2000 lijkt het hele BIM-beleid zelfs volledig beperkt tot dit scholenproject.

Nieuwe, concernbrede BIM-speerpunten zijn er naar het lijkt zelfs helemaal niet. Al met al reden genoeg voor GroenLinks om aan het College van B&W de volgende vragen te stellen:

- 1) Is het College met GroenLinks van mening dat een goed BIM-beleid nog steeds belangrijk is (vermindering milieulast; goede voorbeeld geven) en dat de functie van BIM-coördinator daarbij een nuttig instrument kan zijn?
- 2) Hoe staat het met de uitvoering van het BIM-basispakket bij de gemeentelijke diensten? Bent u bereid daarvan jaarlijks verslag te doen aan de Raad: specifiek per dienst via de jaarrekening en in algemene zin via het milieuprogramma?
- 3) Wat zijn momenteel de concernbrede speerpunten van het BIM-beleid?

Burgemeester en wethouders beantwoorden deze vragen als volgt:

Groningen, 22 juni 2000.

Bedrijfs Interne Milieuzorg (BIM) is al enige jaren aandachtspunt binnen de gemeentelijke organisatie.

In de beginjaren zijn in samenwerking met alle contactpersonen bij de gemeentelijke diensten de meest voor de hand liggende algemene maatregelen binnen de diensten getroffen. Dat heeft er toe geleid, dat in juli 1995 in het AMT afspraken zijn gemaakt over een zogenaamd basispakket waar de diensten aandacht aan geven. Dit basispakket bestaat uit de onderwerpen energie, water, brandstof, reiskilometers, papier, afval en chemische stoffen.

Eind 1998 is binnen de gemeente Groningen de balans daarvan opgemaakt. Conclusie was dat de meest voor de hand liggende algemene maatregelen binnen de diensten getroffen zijn. Dat heeft er toe geleid, dat de lijn is uitgezet om middels concernbrede speerpunten verdere BIM-resultaten te behalen. Daarbij is maatwerk en specifieke deskundigheid belangrijk. De inzet is gericht en vergt vaak een langere adem. Dat heeft te maken met het feit dat om milieuwinst te halen er ingegrepen moet worden in bestaande processen, procedures, contracten en dergelijke. De Milieudienst ondersteunt op verzoek de diensten door afhankelijk van het gekozen onderwerp deskundigheid in te zetten. Die kan divers zijn en soms ook ingehuurd worden.

Qua procedure is afgesproken, dat de gekozen speerpunten opgenomen worden in het milieubeleidsplan en op hoofdlijnen jaarlijks gerapporteerd worden. In het

Milieuprogramma 2000 en de Rekening '99 is dit terug te vinden.

De speerpunten die begin 1999 met de diensten zijn afgesproken betreffen:
Energie, afval en biologische producten.

Energie.

1. De afgelopen periode is met name inzet gepleegd op energieregistratie, -reductie en -educatie op scholen. Dit project is ook opgenomen in het Milieuprogramma 2000 (project nr. 16 en 37).
OCSW en de Milieudienst hebben gezamenlijk tijdelijk een energiecoördinator aangesteld. Het behalen van resultaat is maatwerk. Juist bij dit project is de werkelijkheid weerbarstiger door vastgestelde procedures, verantwoordelijkheden en contracten. Aan dit project is de meeste prioriteit toegekend. Inzet is zowel organisatorische als (aanvullende) technische maatregelen te treffen bij scholen die leiden tot energiebesparing.
2. Daarnaast heeft energie structureel aandacht bij het verlenen van vergunningen in het kader van de Wet Milieubeheer. Middels een checklist worden bedrijven doorgelicht en worden er zo mogelijk maatregelen opgenomen. Jurisprudentie omtrent dit punt maakt de inzet van de gemeente steeds duidelijker. Specifieke aandacht gaat uit naar een aantal branches. Dit is eveneens beschreven in het milieuprogramma (project nr. 12).
3. Door de NOVEM is een zgn. "snapshot" uitgevoerd om het gemeentelijk energiebeleid door te lichten. Op basis daarvan is door NOVEM een aantal verbeterpunten geformuleerd met name op organisatorisch en procesmatig gebied. De suggesties worden betrokken bij de evaluatie duurzaam bouwen en het nieuw op te stellen milieubeleidsplan.

Biologische producten.

Na een proef en een enquête zijn september 1999 bij de Milieudienst in het assortiment van de catering diverse biologische producten opgenomen. De meerkosten daarvan worden opgevangen binnen het budget dat hiervoor beschikbaar is. De resultaten zijn besproken in het inkopersoverleg van de gemeente.

Daarin en met steun van het AMT is overeengekomen dat in de bedrijfskantines in overleg met de cateraars overgestapt wordt op biologische melk en karnemelk. De beperkte meerkosten worden gedekt uit de dienstbudgetten.

Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de suggesties van GroenLinks bij de behandeling van de Begroting 2000 op 10 november 1999 en de toezegging van het college daarop.

Afval en milieuzorg.

Eén van de speerpunten ligt op het gebied van afval. Begin dit jaar is de gemeente benaderd door de provincie om deel te nemen aan het project milieuzorg kantoren. Voor dit project is een zogenaamd "toolkit" ontwikkeld en hebben medewerkers van de Milieudienst een training gevolgd. Deze toolkit bevat praktische hulpmiddelen voor milieuzorg bij kantoren en is derhalve bij een groot deel van de gemeentelijke diensten in te zetten. De gemeente kan de komende twee jaren deelnemen in een project waarbij met ondersteuning van de provincie, de Milieudienst en een extern bureau de diensten doorgelicht worden. De kosten per doorlichting bedragen

f 750,-- exclusief eigen personele inzet en kunnen uit het budget voor het milieubeleidsplan gefinancierd worden. Binnen het inkopersoverleg is afgesproken dat alle gemeentelijke diensten hieraan mee zullen doen. Het voordeel van deze doorlichting is, dat de stappen op het gebied van BIM die met name de eerste jaren gezet zijn nog eens op gestructureerde wijze en onder deskundige begeleiding op effecten worden beoordeeld. Daarbij wordt naast het speerpunt afval ook energie, water, papier, vervoer, schoonmaak, kantoorapparatuur, kantine, en kantoorartikelen onder de loep genomen. Kortom een breed pakket die verdere verankering van BIM gestalte geeft.

Duurzaam inkopen.

In augustus 1999 is vanuit de ministeries EZ en VROM het initiatief genomen voor het opzetten van het programma Duurzaam Inkopen. Sinds eind 1999 kunnen gemeenten via een website informatie halen met betrekking tot o.a. milieucriteria ten behoeve van aanbestedingen en/of inkoopactiviteiten. Dit heeft ertoe geleid dat bij de DIA een werkwijze wordt uitgewerkt waarbij in een standaard inkoopproce- dure milieu te allen tijde wordt meegenomen in de afweging. Eind van dit jaar verschijnt er een nota over gemeentelijke inkoop. Daarin zal ook het voorstel gedaan worden om als gemeente Groningen een zogenaamde deelnameverklaring te tekenen. Door ondertekening verklaart de gemeente deel te nemen aan het Programma Duurzaam Inkopen en daarbij de adviezen op het gebied van duurzaam inkopen mee te wegen bij aanbestedingen/inkopen.

Organisatie.

Uit het voorgaande blijkt dat met name de inkopers van de diensten een belangrijke rol spelen bij BIM.

Daarom is voor een verdere verankering van dit onderwerp binnen de gemeentelijke organisatie de afspraak gemaakt dat BIM-onderwerpen voortaan ingebed worden binnen het inkopersoverleg. De Milieudienst heeft hierin een stimulerende en ondersteunende rol. Daarnaast kunnen diensten altijd een beroep doen op de deskundigheid van de Milieudienst.

Organisatorisch is verankering en ondersteuning zo goed mogelijk geregeld.

Op grond van voorgaande toelichting laten de vragen van GroenLinks zich als volgt beantwoorden:

1. Ja, maar met een organisatorische verankering zoals in de toelichting is beschreven.
- 2/3. Korthedshalve verwijzen wij naar de toelichting.